

GUIA DIDÀCTICA

Propera parada / 4

Prohibit néixer

Trevor Noah

Traducció
de Núria Artigas

EDICIONS
DE
1984

CONCEPTES

Segregació

Ciutat segregada

Xosa

Zulú

Afrikàner

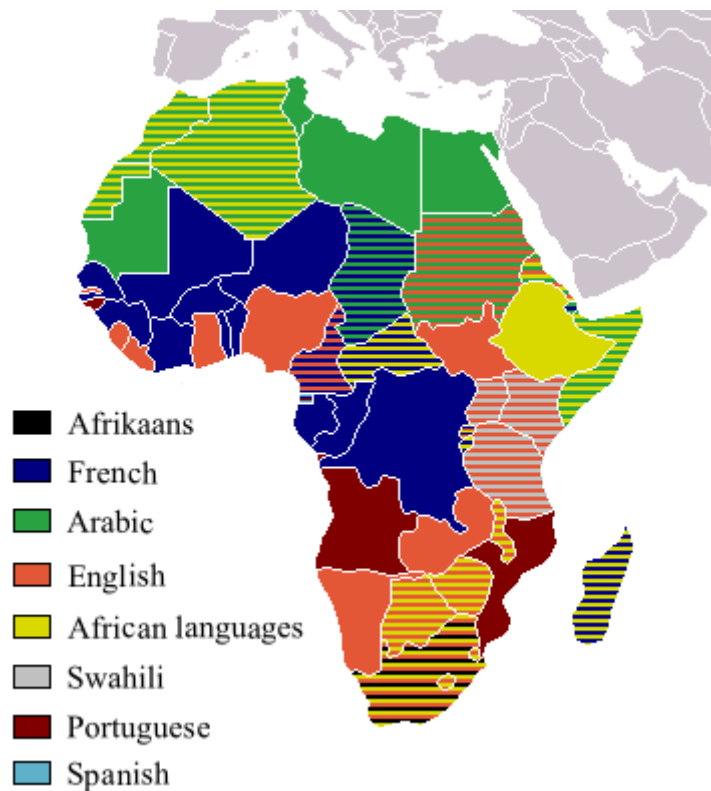
Noi de color

Blanc

Negre

CONTEXT

- On és Sud-àfrica? Sabríeu situar-ho al mapa?

- Què us inspira, el nom del país? Què us ve al cap, d'entrada, quan sentiu el nom d'aquest país?
- Creieu que viviu separats o segregats de certes persones d'un color de pell, religió o origen diferent del vostre?
- Podeu pensar en alguna societat segregada que existeix encara avui de manera oficial?

L'apartheid (pronunciat [e'partheit] en afrikaans) va ser una política que esdevingué un sistema de segregació racial duta a terme entre 1948 i 1990 durant els governs del Partit Nacional a Sud-àfrica (i Namíbia mentre restà sota tutela sud-africana). El primer esment que es té del mot és en un discurs de Jan Smuts del 1917, l'aleshores primer ministre. Significa «separació» o més literalment «apartament» en afrikaans i neerlandès, però el terme ha estat adoptat per moltes altres llengües, ampliant-ne el significat per explicar situacions de discriminació racial, i reclamat amb més o menys èxit per diversos pobles o grups oprimits. La segregació racial a Sud-àfrica començà durant el colonialisme, però l'oficialització de l'apartheid s'inicià després de les eleccions generals de 1948.¹

- En quina llengua està escrita la paraula «apartheid»?
- Qui va fer servir el terme «apartheid» per primera vegada? Quan?
- A partir de quin any l'apartheid va passar a ser oficial a Sud-àfrica? Quin any es va acabar com a sistema de separació o segregació racial?

- Per què hi ha aquest cartell en aquesta platja?
- Per quins motius ens resulta fàcil saber que es tracta d'una platja sud-africana durant l'apartheid?

---

¹ Font: Viquipèdia <https://ca.wikipedia.org/wiki/Apartheid>

ENCERCLEU NOMÉS ELS MOTS QUE CREIEU QUE TENEN ALGUNA RELACIÓ AMB L'APARTHEID

Imperialisme – pobresa – racisme – colonialisme – religió – literatura – Nelson Mandela

Adolf Hitler – xosa – alemany – catalanisme – Cristòfol Colom – els reis catòlics – Sud-àfrica

VOCABULARI I EXPRESSIONS

Relaciona les expressions de l'esquerra amb la seva definició:

No m'hi veig amb cor	Gent
Escarni	Esbrinar alguna cosa
Treure l'entrellat	Burla
Ningú bada boca	Quedar-se sense res
Un lladre de pa sucats amb oli	Ningú parla
Perdre bous i esquelles	Que no se'n surt, que ho fa a petita escala
Concurrència	No me'n veig capaç

FRAGMENTS PER REFLEXIONAR EN GRUP

Pàg. 174. Els barris blancs de Johannesburg

«Els barris blancs de Johannesburg van ser construïts amb la por dels blancs: por dels delictes dels negres i por dels alçaments i les represàlies dels negres; i com a resultat gairebé cada casa s'atrinxera al darrere d'una tàpia de tres metres al damunt de la qual hi ha un filat electrificat. Tothom viu en una presó de màxima seguretat moderna i plena de luxes. No hi ha seients al porxo del davant, no se saluda els veïns i no hi ha nens amunt i avall que corren d'una casa a l'altra. Jo recorria el barri amb la bicicleta i m'estava hores sense veure cap criatura. Tot i que sí que les sentia. Totes eren rere les tàpies de maons: quedaven per jugar i a mi no m'hi convidaven.»

- **Us agradaria ser rics i viure en un barri on us fa por la meitat del veïnat?**
- **Creieu que és bo tenir por als qui són diferents de tu? Per què?**
- **Creieu que val la pena viure tancat en un palau?**

Pàg. 165 Dictat:

«No em penedeixo de res del que he fet a la vida, de cap decisió que he pres. Però sí que em consumeix el penediment per aquelles coses que no he fet, les decisions que no he pres, les coses que no he dit. A les persones ens espanta terriblement el fracàs, ens esparvera el rebuig. Però el remordiment no és el que ens hauria de fer més por. El fracàs és una resposta. El rebuig també ho és. El penediment és una qüestió eterna per a la qual no tindrem mai resposta. “¿I si...?” “Tant de bo...” “¿Què hauria passat si...?” Mai de la vida no ho sabrem i aquest dubte ens turmentarà la resta dels nostres dies.»

Conversa a classe o exercici escrit.

1. Us penediu d'alguna cosa que hàgiu fet?
2. Us fa por fracassar en alguna cosa? Quines?
3. Què és pitjor, penedir-te del que no vas fer i volies fer o penedir-te d'haver fet el que volies perquè ha sortit malament?

4. Esteu d'acord amb el que diu en Trevor en aquest fragment? Per què?
5. La mare del narrador i protagonista dona aquest consell a en Trevor. Us sembla un bon consell? Per què?

«Aprèn del passat i sigues millor gràcies a ell, però no ploris pel teu passat. La vida està plena de dolor. Deixa que aquest dolor et poleixi, però no t'hi aferris. No t'amarguis.»

➔ **ACTIVITY IN ENGLISH.** Watch [the following video](#).

Who was Nelson Mandela?

What was his university degree?

Did he go to prison?

Did he only fight against the white people in South Africa?

PER ESCRIT I A NIVELL INDIVIDUAL

1. Qui són els zulús i qui són els xoses? En què diu el narrador que són diferents, xoses i zulús?
2. Per què quan en Trevor era petit la seva mare el va fer saltar d'un autobús en marxa? De què havien de fugir?
3. El conductor de l'autobús de quina manera insultava la mare? Alguna vegada heu sentit comentaris semblants contra dones?
4. Per què el narrador diu que a la pràctica els colons anglesos van mantenir l'esclavitud tot i que estigués abolida?

EN GRUP

En grups de tres o quatre persones, responeu aquestes preguntes durant 10 minuts, preneu notes i poseu-les en comú amb la resta de grups. Discutiú oralment.

SOBRE LA LLEI RACIAL

1. Pàg. 31. Què us semblaria que s'imposés una llei que impedís que la gent de tons de pell o tradicions diferents es relacionessin sexualment i afectivament? Creieu que seria injusta? La compliríeu?
2. Per què creieu que l'avi negre d'en Trevor el feia seure darrere del cotxe com si en lloc de ser el seu net fos el client d'un taxi?
3. Pàg. 34. Podeu pensar en un conflicte similar que s'estigui produint ara al món?
4. «Als EUA tothom amb algun parent negre és negre; a l'apartheid, tothom una mica blanc ja deixa de ser negre.»
  - Com creieu que és, aquí? La gent mestissa la considereu blanca, negra o no us ho plantegeu? Si no sou de pell blanca, com ho viviu? Si sou de pell blanca, com creieu que ho viuen els qui no la tenen blanca?

- Per què hi ha persones negres (i per tant, descendents d'africans) als EUA?
- Per què hi ha persones blanques (i per tant, descendents d'uropeus) que viuen a Sud-àfrica?
- Penseu en personatges dels EUA que siguin negres i famosos perquè formen part de la cultura del país (músics, escriptors, pintors, científics, esportistes, polítics).
- Quin moviment social hi ha hagut darrerament (2019-2021) als EUA en relació amb el tema del racisme i quin ha estat el seu lema?

SOBRE LES LLENGÜES

1. Pàg. 61. Les llengües uneixen o separen?
2. Per què la mare d'en Trevor va voler que el seu fill mestís tingués l'anglès com a llengua materna? Per què creieu que no li parlava en afrikaans? Per què creieu que no li parlava en xosa?
3. Creieu que hi ha llengües més poderoses que d'altres? Per què?
4. Quina llengua creieu que és més poderosa, en aquests moments? Quina llengua creieu que és més útil?
5. Creieu que tots hauríem d'oblidar les nostres llengües maternes i parlar només en anglès? Creieu que això ens donaria més oportunitats?
6. Enumereu tres llengües africanes que sapigüeu que existeixen. A quin o quins països africans es parlen?
7. Hi ha algun país de l'Àfrica on la gent parli en català o castellà? Quin o quins països?
8. Parlaríeu als vostres fills en una llengua diferent de la vostra llengua materna amb l'objectiu de «donar-li més oportunitats»?
9. Què penseu del plantejament de la mare d'en Trevor que no va voler marxar de Sud-àfrica encara que la seva vida al país amb un nen mestís fos molt complicada? L'enteneu, a ella? Té sentit, quedar-te al país on has nascut encara que la vida al lloc et sigui molt difícil?

COMENTARIS A FONTS

1. Pàg. 310. L'Abel es compra una pistola.

«L'Abel havia sortit i s'havia comprat una Parabellum Smith & Wesson de nou mil·límetres. Negra i brillant, tota una amenaça. No semblava xula, com les pistoles de les pel·lis. Semblava que hagués de matar coses.

—¿Per què se n'ha comprat una? —vaig preguntar.

—No ho sé —va respondre ella.

La mare li havia expressat el seu desacord i l'Abel s'havia aferrat a no sé quina bajaneria que el món necessitava aprendre a respectar-lo.

—Es creu que és el policia del món —va dir la mare—.

I aquest és el problema del món: hi ha persones que no saben controlar-se, però que en canvi volen controlar tothom que els envolta.»

Creieu que hi ha gent que és un perill i que vol controlar tot el que l'envolta?

És legal, comprar armes? Sabeu d'algun país on sigui legal?

2. **Pàg. 80.** «Com que les generacions que et precedeixen les han delmades, perds tot el que guanyes intentant remuntar les generacions passades.» Per què creieu que en Trevor diu això sobre els negres a Sud-àfrica? Poseu exemples de la novel·la que demostrin que els negres no podien avançar socialment, és a dir, guanyar més diners i viure millor, com vivien la majoria de blancs.
3. **A la pàg. 89,** en Trevor diu que el van educar com s'educaven els nens blancs. En quin sentit ho diu?
4. Quin prejudici tenien els negres sud-africans cap als gats? Hi ha algun animal que us faci malastrugança?
5. **Pàg. 111.** Blancs veient vídeos en què maten negres però no poden suportar veure com una persona mata un gat. Creieu que el maltractament a persones es pot equiparar amb el maltractament a animals? Per què?
6. **Pàg. 117.** La gossa d'en Trevor Noah tenia dos amos. Com us sentiríeu, si la vostra gossa us fes això?
7. **Pàg. 119.** Llegiu-la i compareu l'amor que podem sentir per un gos i l'amor que podem sentir per un amic molt proper o per la nostra parella. Esteu d'acord amb la idea que estimar o estar enamorat d'algú no ha de tenir res a veure amb la possessió? Per què?
8. **Pàg. 140-141.** A la novel·la, la gent de color apareix com a exemple o símptoma dels efectes del colonialisme i el racisme estructurals. Per què? En què ens podem basar a l'hora de dir això?
9. Per què en Trevor era tan semblant i alhora tan diferent de la gent de color?
10. **Pàg. 286.** Heu conegut algú com l'Abel, encantador d'entrada amb tothom però que a tu et tracta malament?

KAHOOT

Jugueu per grups – Part 1: <https://create.kahoot.it/details/187b60b5-d2c8-40d9-a733-095449d7028f>

Jugueu per grups – Part 2: <https://create.kahoot.it/share/prohibit-neixer-de-trevor-noah-segona-part/90db0acb-d04c-41be-b519-7c450044cc6d>

Jugueu per grups – Part 3:

<https://create.kahoot.it/share/prohibit-neixer-de-trevor-noah-tercera-part/61199ced-8cc8-4411-af1e-bd36777eae7f>